

קנטסה לשלש סופראן, בריטון, מקהלת נעלים, מקהלה מעודבת
כלי נשיפה מתכת וכלי מיתר נמוכים.

הפרוט:	4
קרנוד	4
3	הצוצרות
3	טרומבונים
1	טובה
8	צ'לו
4	קונטרה בס.

היצירה נכתבה ב-1978.

"בכל נפשך" - צוט מתוך "שמע ישראל".

"שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד"

"ואהבת את ה' אלהיך בכל נפשך, בכל לבבך ובכל מאודך"

אין הכוונה כאן ל"שמע" של שחרית או ערבית כי אם ל"שמע"
הנאמר בקדוש השם.

בבחינת "יהרג ובל יעבור".

התמליל מסתמך על הספור המצוי בספר האגדה מרים ושבעת בניה
(יש גירסא שהאם היא חנה) המכונה "אם הבנים".

אם הבנים צוט הוא מתוך ה"הלל המצרי" תהלים קי"ג "אם הבנים
שמחה הללויה" שמקורו בשירת חנה.

יוסף של כנה את היצירה קנטסה כמתבססת על ספור מסורתי.
לדעתי מתאימה ההגדרה פסיונה - דרך יטורים.

יוסף של התחנך בבית יהודי מסורתי, בגרמניה. האב למד שפות עתיקות - ארמית
וסורית באוניברסיטה יהודית בברלין.

באשר למסורת ולשפה העברית הבית הווה קרקע פוריה וממנה השלים את החסר
ברבות השנים.

בארץ - יהודה שרת מאוד קרב אותו להבין את מה שבין המילים.

יוסף של מקסם מחופעת הרכוז המקסימאלי של השפה העברית.

מכאן ההיגדים הקצרים במוסיקה.

דמויות בחנ"כ שבו את לבו.

משה דמות לוחמת המדבר אל אלהים כשווה - פנים אל פנים.

אלהים לא יכל לו בבוואן לקחתו אלא רק מצליח ברכות - משה מת מות נשיקה.

האופרה "מות משה" שאול המלך האנושי כ"כ - "שואל בעין דור".

רק התנ"כ מדאה את הדברים כמות שהם.

באשר ללחנים מסורתיים.

בליל הסדר - היה אביו נוהג לאחר תלמידים שבאו ללמוד בברלין מליטא גליציה.

כ"א היה שר גירסתו וליל הסדר היה מתארך עד עלות השחר.

ללחנים מסורתיים מהיחס באפנים שונים. הלחן ללחן המצוטט יש כל מיני איברים.

הם מופיעים בחלקים ורק בשיא היצירה (אמצע) - הוא מופיע בשלמותו.

כך נהג ב"קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת" - המבוסס על קינה פרסית (מתוך אידלסון)

כך נהג הוא גם כאשר כתב במוסיקה דודקפונית "סימפוניה מס' 2".

הרעיון דומה בין אם הוא לוקח נגון מסורתי או שנים עשר טונים או בהתיחס

למוסיקה אלקטרונית.

המשותף - ההתייחסות והטפול במלים ומשפטים.

באשר למלה הבודדת.

לכל מלה יש תוכן משלה וצליל משלה.

הצליל - היסוד הרגשי הדק.

התוכן - היסוד החמרי. אני יודע על מה אני מדבר.

גוון - גם הוא בעל תוכן כמו המלה.

זה לא סתם צבע - אלא הכעת עמדה.

תהליך היצירה

היצירה נפתחת בצלילים נמוכים בכלי מיתר.

הפתיחה במסה צלילית יוצרת אנרגיה, יש תנועה פנימית במקצבים מהירים

היוצרים התרגשות.

הצליל הנמוך יוצר השערות מראש ויכל להביא את גופו של המאזין לוובדאציות.

גם המלה מופיעה בחלקים כאשר ה-"הש" עושה את המוסיקה בצליפת האות

השורקת.

לאט נשזר המשפט השלם "השתחויה לצלם" תוך כדי חזרות ושכירת המלה.

המלחין אינו מעוניין לספר הכל.
הוא מוציא מהספור קטעים קצרים.
"השתחוה לצלם" קובע את האדכיסקטורה - כזה כבר ספר הכל. מעין קצור.
הקיסר אומר: "השתחוה לצלם".
התגובה היהודית השתחוה לה'.
הוא ממשיך בגמגומיו המצליפים והם כאומרי תהילים.
התהליך נשזר משלשה רבדים כאשר החצוצרנים מהוים צו מלכותי.

1. הקיסר... "השתחוה".

2. הכהנים: "השתחוה".

3. הנערים שרים בנגון מסורתי "טוב להודות לה'" (תהלים בהתבסס על צוט "שמע").

ציטטא המסמלת תום מירבי בקול אחד.
מסתיימת האפיזודה הראשונה.
פה מיוצג הכל.

תפקיד-
הנשים:

הנשים חותמות "הוציאוהו והרגוהו" בצלילים נמוכים. מעין פזמון חוגר.
מתפתח קונטרפונקט: חלק מספר עובדות וחלק מקונן.

החומר מעובד כך שיש תמיד קונטרסטים מעוררי ויכוח.
אפשר לומר עניינית ואפשר לומר אין זה פוגע בנפשי.

"אם הבנים שמחה" - של סולניות אקפלה (ללא תזמור).

משחק בצליל המלה פוגע במשקל המלה הולך כנגד הצליל הפועם.

"אם הבנים שמחה" - דקמה קונטרפונקטיב מבהקת.

האם שלא מהעולם הזה. אם היא אומרת כך, כבר אינה בחיים.

שלש אמהות של החללים - לכן אין אם אחת.

מכאן ואילך אין חזרה על הספור במקור. קדוש השם של שבעת הבנים.

מה שקורה עכשיו - וריאציה.

חוזר שוב בצורה דומה.

החצוצרה המקוטעת מבשרת את ההתנהגות ההסטורית של "הש"
כורל - טוב להודות
השתחוה

שוב חוזרים שלשה רבדים.

"הוציאוהו והרגוהו" - חלוקה בין מקהלת נשים וגברים.

המלה מתחלקת מתמשכת ובתגובה לכן מופיעה הללויה.

הלל - ילל.

פוגה.

תכונות בולטות:

- * התיחסות למלה בהיבטים שונים.
רקמות שונות.
חוכן וצליל.
שבירת המלה והליכה נגד משקל המלה והצליל הפועם.
- * צטוט "טוב להודות" - שירת נערים תום מירבי.
- * הלל ההופך לילל.
- * כלי מיתר נמוכים - צלילים אוגרי מתח.

" כי עליך הרגנו כל היום נחשכנו כצאן טבחה" - חהילים מ"ד, כ"ג.

אמר ר' יהודה: זו אשה ושבעה בניה.

מעשה במרים בת הנחום שנשבת היא ושבעה בניה. נטלוס ונתנוס לפנים משבעה קנקלים (חדרים מעשה שבעה).

הביאו את הראשון לפני הקיסר.

אמרו לו: השתחוה לצלם.

אמר להם: כתוב בתורה: "אנכי ה' אלהיך" (שמות כ', ב) / דברים ה.ו.)

הוציאוהו והרגוהו.

הביאו את השני לפני הקיסר.

אמרו לו: השתחוה לצלם.

אמר להם: כתוב בתורה: "לא יהיה לך אלהים אחרים על פני" (שמות כ', ג) / דברים ה.ז.)

הוציאוהו והרגוהו.

הביאו את השלישי ואמרו לו: השתחוה לצלם.

אמר להם: כתוב בתורה: "לא תשתחוה לאל אחר" (שמות ל"ד, יד.)

הוציאוהו והרגוהו.

הביאו את הרביעי.

אמרו לו: השתחוה לצלם.

אמר להם: כתוב בתורה: "זבח לאלהים יחרם" (שמות כ"ג, יט.)

הוציאוהו והרגוהו.

הביאו את החמישי.

אמרו לו: השתחוה לצלם.

אמר להם: כתוב בתורה: "שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד" (דברים ו', ד)

הוציאוהו והרגוהו.

הביאו את השישי.

אמרו לו: השתחוה לצלם.

אמר להם: כתוב בתורה: "וידעת היום והשבת אל לבבך כי ה' הוא האלהים כשמים ממעל

ועל הארץ מתחת אין עוד". (דברים ד', לט.)

הוציאוהו והרגוהו.

הביאו את השביעי הקטן שבכלם.

אמר לו הקיסר: בני, השתחוה לצלם.

אמר להם: חס ושלום!

אמר לו: למח?

אמר לו: שכן כתוב בתורתנו: "את ה' האמרתם היום... וה' האמירך היום". (דברים כ"ז, יז, יח)
כבר נשבענו להקדוש-ברוך-הוא, שאין אנו מעבירים אותו באל אחד, ואף הוא
נשבע לנו שאין הוא מעביר אותנו באמה אחרת.

אמר לו הקיסר: אחיך שבעו ימים ושבעו חיים וראו טובה; ואחה קטן, לא שבעת ימים
ולא שבעת חיים ולא ראית טוב בעולם - השתחוה לצלם.

אמר לו: כתוב בתורתנו: "ה' ימלך לעולם ועד" (שמות ט"ז, יח).
ואומר: ה' מלך עולם ועד אבדו גוים מארצו" (תהלים צ"ט, טז).
אתם בטלים ומלכותכם בטלה, אבל הקדוש ברוך הוא חי וקיים לעולם.

אמר לו הקיסר: ראה, אחיך הרוגים לפניך, הריני משליך טבעתי לארץ לפני הצלם
והגביהנה, כדי שיאמרו: שמע לקול הקיסר.

אמר לו: אוי לך קיסר! אוי לך קיסר! על כבוד עצמך כן, על כבוד הקדוש-ברוך-הוא
על אחת כמה וכמה.

הוציאוהו להרגו.

אמרה להם אמר: תנו לי אח בני ואנשקנו.

נתנוהו לה.

אמרה לו לקיסר: בחיי ראשך, קיסר! הרגני תחילה ואחר כך הרגהו.

אמר לה: איני שומע לך, מפני שכתוב בתורתכם: "אותו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד"
(ויקרא כ"ב, כח).

אמרה לו: רשע, כבר קיימת כל המצוות ולא נשאר לך אלא זו בלבד.

מיד צוה הקיסר להרוג את בנה. נפלה אמו עליו והיתה מחבקתו ומנשקתו ואמרה:
בני, לך אצל אברהם אביך ואמור לו: כך אמרה אמי: אל תזוח דעתך עליך, אחת
עקדת מזבח אחד ואני עקדתי שבעה מזבחות. אחת - נסיון ואני - מעשה!

עד שהיתה מחבקתו ומנשקתו הרגוהו עליה.

אף היא עלתה לגג ונפלה ומתה.

יצאה בת קול ואמרה: "אם הבנים שמחה" (תהלים קי"ג, ט).

XXXX

XXXX

תכונות בולטות:

- * המלה - התיחסות לתוכן ולצליל.
- * הגוון - חם - שירת הנערים - חום.
- המובע בצורה ישירה בקול אחד.
- * שנירת המלה. אם הבנים - נגד המשקל.
- * הלל - זלל.

①

① HIGH

③ ④

⑤ ⑥

⑦

⑦ ⑧

⑨ ⑩

⑪ ⑫

⑬

⑬ ⑭

⑮ ⑯

⑳ ㉑